

Národní muzeum otevírá výstavu Příběh zámecké knihovny Újezd Svatého Kříže

1.12.2023 - | Národní muzeum

V Historické budově Národního muzea se v pátek 1. prosince 2023 otevírá nová výstava s názvem Příběh zámecké knihovny Újezd Svatého Kříže. Ta prostřednictvím dochovaných exponátů, dobových fotografií a reprodukcí obrazů přibližuje osud knižní sbírky, ale také dnes už zaniklého barokního zámku.

Národní muzeum od roku 1954 odborně spravuje všechny zámecké knihovny v České republice. Jednou z nich je také knihovna ze zámku Újezd Svatého Kříže na Domažlicku, obsahující knihy z oborů historie, genealogie, heraldiky, numismatiky, práva, lékařství, teologie i filozofie, knihy antických autorů i renesančních humanistů, ale i díla věnovaná alchymii, chemii a kabale, stejně jako díla o zemědělství a technice. Z 19. století pocházejí mnohé svazky o historii Čech a dějinách umění.

Výstava nabídne některá díla z této unikátní sbírky jako například Soubor zákonů platný pro Království české, který vytiskl v roce 1564 Jiří Melantrich z Aventýna, knihu o konstrukcích vodotrysků s rytinami technických detailů či rozsáhlé botanické dílo s kolorovanými mědirytí, na jehož vzniku se podílela řada německých vědců. Zajímavá je také obrázková bible z 18. století, bohatě ilustrovaná kniha ze 17. století propojující obory lékařství, matematiky či astrologie z majetku hraběte Hrzána.

Základ zámecké knihovny Újezd Svatého Kříže vznikl už v 17. století, kdy zámek vlastnili Lamingerové z Albenreuthu. Rozvoj knihovny nastal za Františky Romany, svobodné paní Kotzové, která získala dva významné fragmenty starších knihoven. První shromáždil bibliofil František Gottfried Troilo, slezský šlechtic a učenec. Druhým fragmentem je část knihovny hrabat Hrzánů z Harasova. Dramatické osudy zažila knihovna po druhé světové válce. V roce 1949 byl zámek předán vojenské správě a velká část korespondence a dalšího archivního materiálu byla spálena. Knihovna byla převezena na zámek Horšovský Týn, kde v 50. letech vypukl požár, který zasáhl zhruba 800 svazků. Později byla knihovna přesunuta do Kladruhu u Stříbra, kde byla sbírka poničena vlivem vlhka a plísní, ale i zásahem zlodějů. V současné době je knihovna bezpečně uložena v depozitářích Národního muzea v Terezíně. Výstava Příběh zámecké knihovny Újezd Svatého Kříže bude v Historické budově Národního muzea otevřena až do konce února příštího roku.

<https://www.nm.cz/media/tiskove-zpravy/narodni-muzeum-otevira-vystavu-pribeh-zamecke-knihovny-ujezd-svateho-krize>